

Diarienummer: 0030/18

Handläggare: Andreja Sarcevic
Tel: 031-368 54 61
E-post: andreja.sarcevic@gshab.goteborg.se

Ägardirektiv för Göteborgs Hamn AB

Beslut i styrelsen för Göteborgs Stadshus AB

1. Förslag till ägardirektiv för Göteborgs Hamn AB, i enlighet med bilaga 1, tillstyrks.
2. Ärendet överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Ärendet

Göteborgs kommunfullmäktige beslutade år 2009 om en helt ny struktur för hamnverksamheten (GKH 2009:168). Mot bakgrund av ändrat uppdrag för Göteborgs Hamn AB [nedan Hamnen] beslutade kommunfullmäktige om ett nytt ägardirektiv för bolaget (GKH 2011:72).

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag åligger det Göteborgs Stadshus AB [nedan Stadshus] att, vid behov, utarbeta förslag till ägardirektiv för moderbolag inför kommunfullmäktiges ställningstagande.

Styrelsen i Hamnen har vid tidigare ägardialoger framfört önskemål till Stadshus om justering av ägardirektivet utifrån att bolaget ser behov av förtydliganden, främst med avseende på uppdrag kopplade till energiverksamhet, kryssningsverksamhet och logistikverksamhet. Mot bakgrund av detta beslutade Stadshus, i samband med beslut om Handlingsplan 2017 Göteborgs Hamn AB (beslutat den 19 februari 2018), att ta fram förslag på nytt ägardirektiv för Hamnen i samverkan med bolaget, se bilaga 1.

Jämfört med gällande ägardirektiv innehåller förslaget dels nya skrivningar om ovanstående verksamhetsdelar dels justeringar utifrån en anpassning till nuvarande mall för ägardirektiv som Stadshus har tagit fram. Samtliga förslag till ändringar framgår av bilaga 2.

Det som är viktigt att uppmärksamma är att förslaget till nytt ägardirektiv innehåller en skrivning om logistikverksamheten: *"Göteborgs Hamn AB ska ansvara för att bygga, äga och förvalta/hyra ut logistikfastigheter till hamnanknuten verksamhet."* Parallellt med föreliggande ärende lyfts en hemställan till kommunfullmäktige från Göteborgs Hamn AB där bolaget ber om ett principiellt ställningstagande gällande åtaganden inom logistikverksamheten. Med hänvisning till bolagets roll i utvecklingen av Göteborgsregionen som ett nationellt logistiskt centrum avser bolaget att bygga

Bilaga K
Styrelsen 2018-05-07

och hyra ut moderna lagerbyggnader för uthyrning till logistikaktörer med hamnanknuten verksamhet. Frågan om nytt ägardirektiv, i synnerhet skrivningen om logistikverksamheten, bör således hanteras av kommunstyrelsen/kommunfullmäktige parallellt med Hamnens hemställan gällande bolagets åtaganden inom logistikverksamheten.

Ekonomiska konsekvenser och olika perspektiv

Ärendet innehåller i sig inga specifika förändringar som behöver belysas ur dessa perspektiv. Eventuella följdbeslut ska särskilt beakta ekonomiska konsekvenser och även övriga perspektiv såsom barnperspektivet, jämställdhetsperspektivet, mångfaldsperspektivet, miljöperspektivet och omvärldsperspektivet.

Bilagor

Bilaga 1	Ägardirektiv för Göteborgs Hamn AB
Bilaga 2	Tabell med jämförelse mellan nuvarande ägardirektiv och förslag till nytt ägardirektiv för Göteborgs Hamn AB

Expedieras

1. Kommunstyrelsen
2. Göteborgs Hamn AB

Bilaga 1

Ägardirektiv för Göteborgs Hamn AB (org nr 556008-2553)

Ägardirektivets roll

Detta ägardirektiv utgör tillsammans med bolagsordningen, Riktlinjer och direktiv för Stadens bolag, ägardirektiv för Göteborgs Stadshus AB, övriga av kommunfullmäktige beslutade policydokument och riktlinjer samt anvisningar från kommunstyrelsen och Stadshus AB grunden för stadens ägarstyrning av Göteborgs Hamn AB.

Göteborgs Hamn AB ska upprätta förslag till ägardirektiv för verksamhetsdrivande dotterbolag och vid behov ta initiativ till revidering. Ägardirektiv för dotterbolag till Göteborgs Hamn AB ska godkännas av kommunfullmäktige och antas på bolagsstämma i dotterbolaget. I tillämpliga delar ska detta ägardirektiv implementeras i ägardirektiv för dotterbolag.

Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges budget är det övergripande och överordnade styrdokumentet för Göteborgs Stads bolag och anger prioriterade mål som ska brytas ned och omsättas i praktisk handling av bolaget. Koncernen ska ha ett långsiktigt hållbart förhållningssätt och låta de tre perspektiven miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet sätta sin prägel på verksamheten.

Styrelsen ska årligen fastställa ett mål- och inriktningsdokument som anger hur målen ska uppnås och vilka processägare som styrelsen avser samverka och föra dialog med för att nå måluppfyllelse. Baserat på detta dokument ska bolagsledningen utarbeta en affärsplan (eller motsvarande) med konkreta och kvantifierbara mål samt med beskrivning över hur målen ska nås.

De kommunala befogenheterna

Bolagens verksamhet ska bedrivas enligt kommunalrättsliga principer och de regelverk i övrigt som styr bolagets verksamhet och som mer i detalj regleras i bolagsordningen.

Det kommunala ändamålet

Hamnen ska utgöra det självklara godsnavet för sjötransporter i Skandinavien och därigenom skapa förutsättningar för tillväxt, sysselsättning och hållbar utveckling i Göteborg. Göteborgs Hamn AB ska ha en ledande roll i utvecklingen av Göteborgsregionen som ett nationellt logistiskt centrum.

Göteborgs Hamn AB ska förverkliga stadens ambitioner med hamn- och logistikverksamheten genom att tillhandahålla infrastruktur, svara för nationell och internationell marknadsföring samt genom strategisk samverkan och samarbete. I bolagets uppdrag ingår att vårda och utveckla varumärket Göteborgs Hamn.

Hamnens roll som ledande export- och importhamn ska stärkas. Göteborgs Hamn AB ska i nära samverkan med staden, regionala organ och statliga myndigheter verka för långsiktigt hållbara infrastruktur- och logistiklösningar på järnväg och sjö i syfte att skapa förutsättningar för god tillgänglighet till hamnområdet. Bolaget ska ur ett långsiktigt perspektiv förvalta och utveckla mark- och vattenområden för hamnverksamhetens eget behov. Bolagets utveckling ska ske med långsiktighet och uthållighet i linje med den internationella utvecklingen av hamnverksamhet.

Göteborgs Hamn AB har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik godshamns- och energihamnsverksamhet. Ansvar för drift av Ro/Ro, Bil och containerterminalerna är reglerat i koncessionsavtal med externa operatörer. I Energihamnen har bolaget ett samordningsansvar för verksamheten. Avtal med operatörer som nyttjar bolagets mark och infrastruktur ska medverka till kostnadseffektiva, konkurrenskraftiga, tillförlitliga och säkra hamn- och logistiktjänster och möjliggöra fortsatt tillväxt.

Bolaget ska tillhandahålla kajplatser för kryssningsfartyg och därigenom bidra till turismens och besöksnäringens utveckling i staden. Bolaget ska även verka för färjeverksamhet i Göteborg.

Göteborgs Hamn AB ska ansvara för att bygga, äga och förvalta/hyra ut logistikfastigheter till hamnanknuten verksamhet.

Göteborgs Hamn AB har uppdraget att tillse att hamnordningen efterlevs. Bolaget ska utöva tillsyn och trafikkoordinering inom hamnområdet och tillse att fartygstrafiken följer sjövägsregler och i övrigt respekterar regler om säkerhet och ordning inom farleder och hamnområdet.

Göteborgs Hamn AB ska medverka till en långsiktigt hållbar utveckling genom att i alla verksamheter bedriva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå FN:s globala mål för hållbar utveckling, stadens lokala miljömål samt stadens mål avseende social hållbarhet och ökad jämlikhet.

Bolaget ska säkerställa en stabil ekonomisk utveckling och skapa ett ekonomiskt utrymme som möjliggör ett långsiktigt och hållbart agerande. Bolaget ska fastställa lämpliga

finansiella nyckeltal för bolaget totalt och för de olika verksamhetsdelarna så att verksamhetens utveckling kan följas och värderas.

Samverkan

Göteborgs Hamn AB ska i nära samverkan med Göteborgs Stad verka för en för staden och bolaget positiv utveckling ifråga om nationella och internationella förhållanden gällande hamnverksamhet med konsekvenser för exempelvis lagstiftning, direktiv och annat regelverk.

Göteborgs Hamn AB ska samverka i och stödja det strategiska utvecklingsarbete som Göteborgs Stad bedriver. Bolaget ska bidra till att helhetssyn och att ett gott och effektivt samarbete genomsyrar arbetet med bolagen inom Stadshuskoncernen, stadens nämnder/förvaltningar samt externa intressenter.

En nära och förtroendefull samverkan med terminaloperatörerna och övriga aktörer är avgörande för hamnens fortsatta utveckling. Bolaget ska medverka till att skapa forum för samverkan kring väsentliga frågor såsom strategiska investeringar, internationell marknadsföring samt utveckling av hamn- och logistik tjänster. För att säkerställa bolagets uppdrag kan olika former av samarbete sökas med andra parter. Sådant samarbete ska vara av allmänintresse för staden och bidra till en positiv utveckling av hamnverksamheten.

Övrigt

Före beslut i verksamheten som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt, ska bolaget inhämta kommunfullmäktiges ställningstagande.

Detta ägardirektiv ska för att äga giltighet antas på bolagsstämman i bolaget.

Bilaga 2 Tabell med jämförelse mellan nuvarande ägardirektiv och förslag till nytt ägardirektiv för Göteborgs Hamn AB

Nuvarande lydelse	Förslag till ny lydelse
Planer, policies och program som Göteborgs kommunfullmäktige fastställer ska tillämpas av bolaget. Bolagets verksamhet styrs även, förutom av detta ägardirektiv, av Göteborgs Stads ägardirektiv för direkt och indirekt ägda bolag, bolagsordning, kommunfullmäktiges budget samt anvisningar från kommunstyrelsen såsom till exempel struktur och tidplan för uppföljningsprocessen.	Kommentar: ny malltext framtagen för Stadshus AB: dotterbolag som fångar samma skrivning under följande rubriker: <ul style="list-style-type: none"> - Ägardirektivets roll - Kommunfullmäktiges mål - De kommunala befogenheterna
	Ny text: <i>I bolagets uppdrag ingår att vårda och utveckla varumärket Göteborgs Hamn.</i> Kommentar: detta anges som en av tre huvudsakliga uppgifter för GHAB i KF:s beslut från 2009 om Hamnens framtida organisation, inriktning och struktur. Uppdraget saknas dock i gällande ägardirektiv vilket är skälet till att det lyfts in i förslaget till nytt ägardirektiv.
Hamnens roll som ledande export- och importhamn ska stärkas och förutsättningar skapas för att även inta en ledande position som omlastningshamn för Östersjöregionen.	Hamnens roll som ledande export- och importhamn ska stärkas och förutsättningar skapas för att även inta en ledande position som omlastningshamn för Östersjöregionen. Kommentar: tas bort för att meningen innan väl beskriver hamnens nationella roll och att omlastning till Östersjön inte är av samma strategiska vikt som riksintresse.
Bolaget ska i nära samverkan med staden, regionala organ och statliga myndigheter verka för en infrastruktur som ger god tillgänglighet till hamnområdet. Bolaget ska prioritera medverkan i utbyggnaden av järnvägens infrastruktur och logistiklösningar.	Göteborgs Hamn AB ska i nära samverkan med staden, regionala organ och statliga myndigheter verka för <i>långsiktigt hållbara infrastruktur- och logistiklösningar på järnväg och sjö i syfte att skapa förutsättningar för god tillgänglighet till hamnområdet.</i> Kommentar: bredare skrivning eftersom den omfattar bolagets medverkan i långsiktigt hållbara infrastrukturlösningar både på järnväg och sjö.
Bolaget överlåter ansvaret för driften av Ro/Ro-, Bil- och Containerterminalerna på externa	Texten tas bort.

<p>operatörer. Villkoren för överlåtelsen regleras i långsiktiga koncessionsavtal. Bolaget har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik terminalverksamhet. Tillgängligheten i terminalerna ska garanteras på en icke-diskriminerande grund.</p>	<p>Kommentar: skrivningen uppfattas av bolaget som inaktuell eftersom modellen med externa operatörer och koncessionsavtal finns på plats.</p>
<p>Göteborgs Hamn AB har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik terminalverksamhet.</p>	<p>Göteborgs Hamn AB har en strategisk roll när det gäller att aktivt påverka och skapa förutsättningar för framgångsrik <i>godshamns- och energihamnsverksamhet</i>.</p> <p>Kommentar: uppdraget om energiverksamhet tydliggörs.</p>
	<p>Ny text:</p> <p><i>I Energihamnen har bolaget ett samordningsansvar för verksamheten.</i></p> <p>Kommentar: uppdraget om energiverksamhet tydliggörs.</p>
	<p>Ny text:</p> <p><i>Bolaget ska tillhandahålla kajplatser för kryssningsfartyg och därigenom bidra till turismens och besöksnäringens utveckling i staden. Bolaget ska även verka för färjeverksamhet i Göteborg.</i></p> <p>Kommentar: uppdraget om kryssningsverksamhet och färjeverksamhet tydliggörs.</p>
	<p>Ny text:</p> <p><i>Göteborgs Hamn AB ska ansvara för att bygga, äga och förvalta/hyra ut logistikfastigheter till hamnanknuten verksamhet.</i></p> <p>Kommentar: texten förs in i ägardirektivet under förutsättning att fullmäktige tillstyrker GHAB:s hemställan om att utveckla logistikverksamheten.</p>
<p>Göteborgs Hamn AB ska medverka till en långsiktigt hållbar utveckling genom att i alla verksamheter bedriva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå de lokala miljömålen och minimera negativ miljöpåverkan.</p>	<p>Göteborgs Hamn AB ska medverka till en långsiktigt hållbar utveckling genom att i alla verksamheter bedriva ett integrerat och proaktivt hållbarhetsarbete som syftar till att uppnå <i>FN:s globala mål för hållbar utveckling, stadens lokala miljömål samt stadens mål avseende social hållbarhet och ökad jämlikhet.</i></p> <p>Kommentar: hänvisning till FN:s globala mål samt till stadens mål och program för social hållbarhet.</p>

	<p>Ny text:</p> <p><i>Bolaget ska fastställa lämpliga finansiella nyckeltal för bolaget totalt och för de olika verksamhetsdelarna så att verksamhetens utveckling kan följas och värderas.</i></p> <p>Kommentar: innebär ökad transparens gällande den finansiella utvecklingen för bolagets olika affärsområden/verksamhetsdelar.</p>
<p>Exempel på frågor som ska underställas kommunfullmäktige framgår av kommunfullmäktiges beslut om Göteborgs Stads ägardirektiv för direkt och indirekt ägda bolag. Bildande, förvärv eller avyttring av aktier i direkt eller indirekt ägda bolag ska till exempel alltid underställas kommunfullmäktige för ställningstagande före beslut.</p>	<p>Texten tas bort.</p> <p>Kommentar: en uppräknig av frågor som kan vara av principiell beskaffenhet framgår av KF:s Riktlinjer och direktiv för Göteborgs Stads bolag</p>